

Turkije.

Het Arabische vraagstuk.

(Van onze Balkan-correspondent.)

22 Februari.

„We gaven hem een pink, nu wil hij de heele hand!...“

Inderdaad heeft men te Londen alle reden minder gesticht te zijn over de houding, welke op het oog...

Niet alleen geraken ze daarbij in elkaars vaarwater, daar ze beiden aanspraak maken op dezelfde uitgestrekte gewesten...

In verband met de toepassing van Wilson's formule over het zelfbeschikkingsrecht der volkeren, komt Engeland door dat optreden van de twee Arabische koninkrijken ter vredesconferentie natuurlijk in een minder aangename positie...

Tot nu toe werd de koning van Hedzjas, vooral openlijk, meer verietroeteld dan zijn collega in Egypte. De reden hiervoor was, dat de Britten, sinds het mislukken van de Turksch-Duitsche expeditie tegen Egypte in 1916...

Over en onder de Arabieren in Arabië en het uitgestrekte gebied tusschen Mesopotamië en Syrië, hadden de Britten daarentegen slechts invloed voorzover ze de stamhoofden en andere inheemsche grooten door steeds nieuwe vorstelijke geschenken en eerbewijzen op hun hand brachten en wisten te houden...

Het aan hun zijde hebben, of althans niet tegen zich hebben van de inheemsche Arabische bevolking in Arabië en het achterland van Palestina en Syrië, was echter eene volstrekte voorwaarde voor het welslagen van de groote expeditie in die gewesten...

Het zal wel nooit bekend worden, hoeveel miljoenen ponden dit Engeland heeft gekost, zoowel in klinkende gouden munt — want met papier is bij de Arabieren niets uit te richten — als aan allerlei krijgstuig en kostbare geschenken...

Zoo moest men te Londen wel tegen wil en dank den Groot-Sjerief van Mekka, nadat hij tegen den Chalief-Sultan was opgestaan, eerst als onafhankelijk vorst van de Hedzjas erkennen...

In de keuze dier gedelegeerden is de koning van Hedzjas zeer gelukkig geweest. Zijn broeder, emir Faïpoel is in Europa opgevoed en een handig diplomaat, terwijl zijn adjunct, de Syrische advocaat Roestan Haïdar, een bijzonder slagvaardig en geslepen onderhandelaar en zakenman is.

De twee hebben den 7 en 8en Februari president Wilson en den vertegenwoordigers van de andere groote mogendheden der geassocieerden ter vredesconferentie de wenschen van het koninkrijk Hedzjas voorgedragen...

De koning van Hedzjas verlangt voor zijn rijk, behalve geheel Midden- en Noord-Arabië, ook Palestina, Syrië, Mesopotamië en de Irak, en als Noordelijke grens, een lijn getrokken van de Golf van Alexandrette aan de Middellandsche Zee...

Dat die eischen in verscheidene opzichten indruischen tegen de belangen van zijn beschermheer en weldoener Engeland, en ook van Frankrijk, en in strijd zijn met de overeenkomst, in 1916 tusschen die mogendheden en het toen nog tsaristische Rusland...

Engeland zal stellig de beschikking over het gebied der Twee Stroomden tot de Perzische Golf niet meer uit handen willen geven. Evenmin zal Frankrijk zijn zgn. eeuwenoude rechten op Syrië willen prijsgeven. En aan Palestina hebben zoowel Engeland als Amerika een onafhankelijken staatsvorm zoo stellig beloofd...

Integendeel, nu op den troon der Osmanli's weer een krachtige persoonlijkheid zit, vinden de Britsche zaakkundigen op het gebied der Oostersche politiek het nuttiger en aanbevelenswaardiger niet te tornen aan het Chalifaat van de Sultans van Turkije en van hun (zij het dan verder slechts nominale) rechten als „Beheerscher van de heilige plaatsen“...

Tegelijkertijd is ook de houding van den Britschen Hoogen Commissaris en de militaire autoriteiten in Egypte tegenover den Sultan aldaar en diens regering de laatste dagen veel voorkomender geworden...

zal toelaten, dat eenig recht of belang van Egypte, ten bate of ten koste van eenig ander landschap, staat of volk zal worden benadeeld.

Aan de Porte is meteen te kennen gegeven, dat zij er wel aan zou doen uit eigen beweging den Sultan te Kaïro als wettig heerscher over een geheel onafhankelijk Egypte te erkennen.

Vereenigde Staten.

Voor het Congres uiteenging, heeft het Huis van Afgevaardigden met 216 tegen 41 stemmen een resolutie aangenomen welke was voorgesteld door den Democraat H. D. Flood...

Deze beslissing viel aan het eind van een ruime vergadering, die den geheelen nacht had geduurd. In den loop van het debat hebben sommige leden er op gewezen, dat de binnenlandsche aangelegenheden van Engeland den Vereenigten Staten niet aangaan.

Reuter seint ons uit New-York dat bandieten, die hun arbeidsveld hebben in de Wallstreet-buurt — het financieele district van New-York — daar op klaarlichten dag een geldlooper van een makelaar hebben beroofd van geldswaardige papieren tot een bedrag van \$ 50,000.

Marine en Leger.

Luitenant-kolonel der mariniers C. P. van Borssele is cervol ontheven van zijn functie als versperingscommandant te Vlissingen en bestemd om te treden als commandant der marinierskazerne te Rotterdam.

Eerste-luitenant J. A. van Schaik, van het 1e reg. inf., wordt werkzaam gesteld bij den vaandragskursus te Breda.

De bij het O.-I. leger benoemde officier van gez. 2e kl. E. R. A. Luyke Roskott is met ingang van 1 Mei a.s. voor den tijd van 8 maanden op nonactiviteit gesteld.

De voor het Indische leger bestemde 2e luit. der inf. N. F. E. Jansen zal 26 April e.k. met het s.s. Rembrandt zijn bestemming volgen.

De minister van oorlog heeft, naar we vernemen, gelast, dat den werklieden der artillerie-inrichtingen, die in een vrij huwelijk samenwonen, een duurtebijslag zal worden uitgekeerd op gelijken voet als aan de gehuwden.

Handelsberichten.

ROTTERDAM, 8 MAART. OVERZICHT DER WEEK.

Koffie. De markt voor in Indië liggende Robusta's bleef deze week, hoewel de omzet van geringe beteekenis was, vast gestemd en de prijzen wijzen wederom eenige verhooging aan...

Katoen. (Bericht van de makelaars De Monchy & Havelaar.) De noteringen zijn: Liverpool: 7 Maart 1919 28 Febr. 1919 7 Maart 1918

Loco 15.96 d. 18.— d. 22.60 d.
Maart 15.80 „ 17.22 „ 22.51 „
Mei 13.44 „ — „ 22.35 „

Afgeleverd van 28 Febr.—7 Maart .. — — vn.
Afgeleverd sedert 1 Januari — — 42 „
Voorraad 7 Maart — — 33 „

Voorraad 1,391 15,263 vn.
Stoomend — — „

Voorraad 1 April. 125,823 65,026 vn.
Aanvoeren tot 23 Jan. 141,535 261,164 „

Afleveringen 267,658 326,190 vn.
Voorraad 23 Jan. 123,149 133,071 vn.

AMSTERDAM, 8 MAART. OVERZICHT DER WEEK.

Aansjovis. (Coöperatieve Aansjovisverkoop-Vereeniging) met ställen handel. Prijs f 28.

LIVERPOOL, 7 MAART.

Katoen. (Telegram van Hornby Hemelrijk & Co., medegedeeld door Van der Linden & Co., Rotterdam). Amerik. nieuw contract per Mei 13.44 d., Juli 13.06 d., Sept. 12.45 d.

LONDEN, 6 MAART.

Bubber. (Medegedeeld door de makelaars Havelaar & de Vries). Steming kalm. Crêpe I loco 21, Mei Juni 21½, Juli/Dec. 21¼.

(R. A.) NEW-YORK, 7 MAART. Goederenmarkten.

TARWE. Uitv. Atl. hav. 240,000, dez. dag vorig jaar 57,000 bush.
Aanv. v. alle pl. ten O. v. de Rocky Mont. 110,000 bush.

Voorj. No. 1 North. 237½ 237½ 237½ 237½
Roode Winter 237½ 237½ 237½ 237½

Western loco. 159— 155— 154¾ 154¼
Koffie. De termijnmarkt opende onregelmatig, steeg op gunstige berichten uit Brazilië en wegens aankopen voor Wallstreet...

Middling Upland 26.45 26.15 — —
d'g. nltv. a. Gr.-Britt. 2000 2000 1700 1000

Mrt. 22.90 23.90 21.68 21.15 21.— 20.50 20.10 19.78 19.65 19.58
7 22.50 23.— 21.40 20.80 20.65 20.10 19.60 19.25 19.15 19.—

Nieuw contract: Mrt. Mei Juli Oct. Dec.
7 22.40 21.43 20.05 19.67
6 22.10 21.10 19.50 19.—

Petroleum, Suiker en IJzer prijshoudend.
Renzel en Mais zeer vast. Meel vast.

Egypte werkelijk onafhankelijk te maken waarschijnlijk wel niet zal slagen.

Wel kunnen echter daardoor de verreikende plannen om van de Rode Zee een Britsch binnenmeer te maken, en als onbeperkte heeren en meesters te kunnen beschikken over de wegen, zoowel te land als te water, van Europa naar Indië min of meer aanmerkelijk worden ingekort, en met name de voornemens ten opzichte van Konstantinopel en het Khalifaat der Osmanlis worden gewijzigd.

Het zijn namelijk vooral die voornemens welke de bom in Egypte nu hebben doen bersten, en de Egyptische nationalististen er eindelijk in hebben doen slaan het volk, de anders zoo gedweë en trage fellah's, mee te krijgen in feitelijk verzet tegen het Britsche imperialisme.

Het slepend verloop van de Vredesconferentie, het zoo lang uitblijven van de beslissingen aangaande de toekomstige staatsrechtelijke positie van de Arabische landen en gewesten, hebben het woelen der nationalististen tegen vreemde overheersching, en zelfs ook maar innenging, in de hand gewerkt. De naijver en de daaruit ontstane wrijvingen en oneenigheden tusschen de geallieerden, welke te Parijs steeds weer op nieuw aan den dag traden, en door de, als vertegenwoordigers van den Koning van de Hedzjas tot de conferentie ook toegelaten Arabieren met gespannen aandacht, en innerlijke voldoening werden gevolgd, en natuurlijk naar hun land zijn gemeld, van waar die berichten ras over de gansche Levant waren verbreid, hebben de Mohammedaansche volken, die zich in dienst der geallieerden hadden gesteld ten bate van het bereiken van hunne (die der Mohammedaansche volken) doeleinden, en noode zagen dat men te Parijs daarmede maar weinig rekening wilde houden. Nieuwe hoop gegeven om die doeleinden wellicht toch te zullen kunnen bereiken, en hen aangespoord en ten moed gegeven om zulks desnoods met geweld door te zetten.

Dat gewelddadig gewapend optreden is nu in Egypte al aangewassen tot een volksoptand, welke steeds verder om zich grijpt, en een des te ernstiger aanzien krijgt, naarmate ze meer en meer het karakter van een godsdienstigen strijd der Moslims tegen de ongeloofigen, dat van een Heiligen Oorlog, aanneemt.

De oorspronkelijke aanstichters van het verzet, de Egyptische nationalististen, die in Zwitserland hun hoofdkwartier hebben, treden meer en meer op den achtergrond voor de professoren en de studenten van de wereldvermaarde groote theologische hoogeschool te El-Azhar bij Kaïro, die nu de leiding van en de aanmoediging tot het verzet in het geheele Nijlland hebben in handen genomen, en daar overal grooten invloed onder de bevolking hebben. Op militair gebied worden ze daarbij krachtig geholpen door den Groot-Sjeich der Senoessija's met zijne geduchte krijgers, die, nadat hem — zooals bekend — de bijzonder groote eer is aangedaan om den nieuwen chalief-Sultan Mehmed IV het chalieven zwaard van Osman om te gorden, onwankelbaar trouw aan de zijde van den Padijsjah te Stamboul staat, en bereid is en blijft te allen tijde tegen diens belagers ten strijde te trekken. Door de Duitschers indertijd van al het noodige ook voor de hedendaagsche oorlogvoering — toen tegen de Italianen in Tripolitanie bedoeld — ruimschoots voorzien, en door Turksche en Duitse leermeesters behoorlijk afgericht, beschikt de Groot-Senoessija op het oogendijk over een krijgsmacht, welke wel in staat is het den Engelschen in Egypte zeer onbehaaglijk te maken, te meer wanneer deze ook allerwege een vijandelijke bevolking tegenover en om zich heen hebben.

Dat de beweging in Egypte van nationalistisch, op de grondslagen van het program van Wilson, zooals zij eerst was, nu voornamelijk godsdienstig, panislamietisch is geworden, moet worden toegeschreven aan de ruchtbaar geworden voornemens van de Geassocieerden om Konstantinopel en den omtrek niet alleen aan het gezag en het bestuur van den Sultan te onttrekken, maar deze ook te moodzaken die stad te verlaten, en den zetel van het chaliefaat naar elders te verleggen; ja, nog erger, het Turksche chaliefaat der Osmanlis zoo mogelijk te vervangen door een Arabisch te Mekka onder de bescherming — d. w. z. het toezicht — der Engelschen.

Dat die beweging een bolsjewistisch karakter zou hebben, zooals in sommige Engelsche kranten gezegd wordt, houdt geen steek. Vooreerst is hier in het Oosten voor bolsjewisme, naar Russisch model, geen geschikte bodem te vinden; zelfs zuiver socialisme kan hier — ten minste voorshands — niet gedijen. De Egyptenaren, en inzonderheid de fellah's, zijn niet in opstand gekomen om bolsjewistische of communistische, ook niet om socialistische eischen door te zetten — hoewel de ongunstige oeconomische toestand, waarin ook het Nijlland verkeert, door het zoo lang uitblijven van den werkelijken vredestoestand, hem wel wezenlijk vatbaarder en toegankelijker heeft gemaakt voor de werkzaamheid der nationalistische en panislamietische agenten, maar omdat bij hen de overtuiging is gewekt dat den Islam geweld staat aangedaan te worden, hun godsdienst, d. w. z. zoo ongeveer hun alles waarop zij blijven hopen en vertrouwen, ook in hun diepste ellende hier op aarde, hun zou kunnen worden ontnomen.

Evenzeer is het onjuist, dat de opstand in Egypte van uit Stamboul zou zijn aangesticht en nu van daar uit zou worden ondersteund. Hoewel het, zooals reeds gezegd, den Sultan, en den Turken in het algemeen, in den grond huns harten niet onwelgevallig kan wezen, dat de geallieerden, die Turkije grootendeels onder zich willen verdeelen en ook de hoofdstad en haar omtrek daarin willen betrekken, daarbij groote moeilijkheden ondervinden, waardoor wellicht die inplanningsplannen meer of minder aanmerkelijk zullen moeten worden ingekrompen; zoo wenschen zij toch liever niet, dat Arabie en Egypte te veel daarbij op den voorgrond zullen treden en de Turken daardoor zonden kunnen overvleugelen, en als belooning voor hun optreden zich politiek geheel onafhankelijk van de Porte zouden willen en kunnen maken.

De houding, door Mehmed VI aangenomen, lijkt er veeleer op uit om inzonderheid met de Engelschen in goede verstandhouding te komen en te blijven, om zich zodoende tegen de in aanzien toenemende stelling van de Arabieren in de Moslimsche wereld tengevolge van den hun door de Britten verleenden steun een tegenwicht te verzekeren en Engeland als medebelanghebbende te betrekken bij de handhaving van het Khalifaat der Osmanli's te Stamboul.

De Groot-Sjeich der Senoessija's had dan ook tot voor kort met de hem blindelings gehoorzame krijgshaftige stammen wel de Italianen in de Lybische kolonie voortdurend bestookt, maar zich niet gemengd in de aangelegenheden van Egypte. Zonder twijfel volgde hij die gedragslijn op grond van een desbetreffend verzoek uit het Serail aan den Bosporus, dat hij, om de bovenvermelde redenen, gaarne ter wille is.

Dat hij nu toch tegen de Britsche overheersching in het Nijlland is in 't veld getrokken en dien strijdkrachten, door generaal Sir Allenby in allerijl tezamen getrokken van overal uit de Levant, waar ze maar eenigszins kunnen worden, bijna overal met succes het hoofd biedt, is toe te schrijven aan de politiek, door de Britsche regeering gevolgd ten opzichte van haar bijzonderen beschermeling, den koning van de Hedzjas. Aangemoedigd door de lijdelijke houding der Britsche regeering en hare militaire en politieke autoriteiten ten opzichte van de steeds grootere vrijheden en aanmatigheden, welke de gewezen Groot-Sjerief van Mekka, nu koning van de Hedzjas bij de sprake van Albion, zich veroorlooft, worden de aanspraken van dezen nieuwen Arabischen potentaat steeds grooter en buitensporiger en heeft hij voortverleden maand gemeend ook voor zich en zijne familie het Khalifaat over den Islam te moeten opvorderen, op grond, dat zij, de Sjeriefs, inderdaad van den Profeet afstammen — d. w. z. van diens dochters —, terwijl de Sultans uit het huis van Osman in geen bloedverwantschap tot den Profeet staan.

Het feit, dat de Britsche regeering dat verlangen niet dadelijk beslist heeft teruggewezen, heeft den geleerden en invloedrijken imam's van El-Hazar en allen Arabieren op Afrikaanschen bodem aanleiding gegeven, zonder verder dralen in verzet te komen tegen de mogelijkheid dat de Bedoeinen uit Arabie het chaliefaat aan zich zouden trekken, en daardoor nog meer dan al reeds het geval is de Egyptenaren en alle Afrikaansche Moslims uit de hoogte zouden overheerschen. Aan de ophef geheel zouden willen overheerschen. Aan de oproeping van El-Hazar uitgaande, om den Britschen ongeloofigen Wegens een voorgenomen aanslag op het chaliefaat der Osmanlis te Stamboul den Heiligen Oorlog aan te doen, werd dan ook dadelijk door den Groot-Senoessija en zijne volgelingen gehoor gegeven, en aangevraagd door deze en de predikers door El-Azhar overal in het land rondgezonden, en aangemoedigd door het succes — tot nu toe — van de Senoessija-krijgers tegen de Britsche troepen, sluiten de fellah's en de andere Bedoeinenstammen zich steeds talrijker bij den opstand aan, en breidt die zich nu eveneens

meer en meer uit in de steden, tot zelfs in die van de Nijldelta, waar de Engelschen op militair gebied nog het sterkste zijn.

Die opstand nu met wapengeweld te onderdrukken zal voorzeker groote krachtsinspanning, en veel bloedkosten, waarbij het de vraag is of, de geest tegenwoordig ook in het Britsche leger in het Oosten in aanmerking genomen, daarvoor wel dadelijk over een voldoende aantal goedwillige, dus betrouwbare troepen zal kunnen worden beschikt.

Beproefd zou nog kunnen worden — als het daarvoor nog niet te laat is — de Egyptenaren en de Senoessija's weer tot rust te brengen door hun de zekerheid te verschaffen, dat een Arabisch chaliefaat der Sjeriefs van Mekka in geen geval zal worden ingesteld, en er niet zal worden getornd aan het chaliefaat der Osmanlis te Stamboul; dit alzoo ook niet naar een andere plaats zal moeten of behoeven te worden verlegd. In dat geval zullen de Britten echter weer den Koning van de Hedzjas en diens lieden ontsiemen en wellicht tegen zich in 't harnas jagen; hetgeen voor hen weer andere bedenkelijke verwickelingen zou kunnen uitlokken in Noord-Arabie, het achterland van Palestina en de Irak en Mesopotamie, dus op den landweg naar Indië, alwaar de krijgers van den Hedzjaskoning op 't oogenblik hier en daar gewichtige strategische punten bezet houden, en de Sjerief uit hoofde van de stamverwantschap met de Bedoeinen in die streken, deze allicht tegen de Britsche bezetting in verzet zouden kunnen brengen.

De Britsche autoriteiten nemen krachtige maatregelen om de onlusten, die er op tal van plaatsen in Britsch-Indië zijn geweest, te onderdrukken. Te Lahore hadden de nationalististen als uiting van protest tegen de overheid, vrij algemeen de winkels gesloten gehouden. Maar daar wist de bevelvoerende generaal wel raad op. Indien niet binnen de 48 uur alle winkels heropend waren, zouden de voorraden in de gesloten winkels eenvoudig in het openbaar worden verkocht.

Men ziet het: het ei van Columbus.

Ook heeft de militaire overheid drie nationalistische leiders uit Lahore doen verwijderen.

Volgens een bericht van de Times uit Simla is het te Delhi gekomen tot een treffen tusschen de menigte en de politie. De winkeliers hadden, op aanwijzing van de overheid, de winkels heropend, maar het grauw had dit willen beletten. De correspondent meldt nog, dat de leiders der inlanders in Delhi de beweging blijkbaar niet meer meester zijn, en dat het spoedig noodig zal wezen, krassere maatregelen te nemen.

dus ook Barth alleen den uitersten nood een rechtvaardiging voor de onderteekening van het verdrag.

Het heele geval is tegenover de groote menigte mischien een kwestie van mentaliteit. Of deze er naar is, om, zooals Barth aanbeveelt, voor den uitersten nood te capituleren, daarover geven de gebeurtenissen in het binnenland van de laatste weken eenig uitsluitsel. Wij zien een algemeen versmiden van alle opportunisme, een koppig vasthouden aan vermeend recht, dat het liever op de noodlottigste zelfsabotage laat aankomen, dan kamp te geven in politieke en economische geschillen, die vaak niet eens van zoo dringend of overweldigend belang zijn. Het kenmerk van den geestestoestand is een barse onverzettelijkheid bij alle punten noemt: het Saargebied en den linker Rijnsoever. Nu ja, dat wisten wij. Dertig dat niet ter sprake kwam schijnt er ook toe te behooren, naar de houding, die de Duitse regering ten opzichte van de landing der troepen van generaal Haller heeft ingenomen, te oordeelen. Maar de koloniën? Men komt steeds meer in twijfelachtig gebied, waar tenslotte constellaties, omstandigheden en stemmingen, zooals bij ieder moeilijk onderhandelen, de beslissing bepalen.

Nu kan men de vraag stellen: Wat zullen de Duitschers zooal als een reden tot niet onderteekening van het verdrag beschouwen. Zelfs als ik het wist of gissen kon, zou het nog indiscreet zijn te verraden, waar de grens ligt van hun concessies. Ik geloof echter, dat niemand zich daarvan nog een scherp omlijnde voorstelling gemaakt heeft. Toevallig wordt vandaag een interview van graaf Rantzau met von Wiegand bekend gemaakt, waarin de minister eenige van de critieke punten noemt: het Saargebied en den linker Rijnsoever. Nu ja, dat wisten wij. Dertig dat niet ter sprake kwam schijnt er ook toe te behooren, naar de houding, die de Duitse regering ten opzichte van de landing der troepen van generaal Haller heeft ingenomen, te oordeelen. Maar de koloniën? Men komt steeds meer in twijfelachtig gebied, waar tenslotte constellaties, omstandigheden en stemmingen, zooals bij ieder moeilijk onderhandelen, de beslissing bepalen.

Van de verregaande naïviteit op het gebied der buitenlandsche politiek bij vele Duitschers, die zich met staatkunde afgeven, kregen wij weer treffende bliken op het radencongres. Bekend zijn de merkwaardige meeningen van de Vossische Zeitung: „De Franschen hebben het zoo kwaad niet voor met Duitschland; de Engelschen weten het alleen maar zoo voor te stellen, om zelf de brave Hendrik te lijken en daarvan de vruchten te plukken; en tevens, om de twee volken uit elkaar te houden. Als Duitschland een verstandige politiek volgde, kon het zich heel goed met Frankrijk verzoenen. De twee staten moesten dan het initiatief nemen tot een bondgenootschap van het vasteland tegenover de Angelsaksische wereld. Wat er in den laatste tijd van Fransche zijde over Fransche annexatieplannen is gezegd, waren slechts tendentieuze leugens der — Engelschen.” Gisteravond nog beschouwde het blad als bewezen, dat, als Wilson druk

venal, dat zij van den aard der gevoelens van de Franschen voor de Duitschers nog zoo weinig hebben ontdekt.

Tegenover de mededeeling van het Berl. Tageblatt over een door de Duitse regeering voorbereid contra-ontwerp nopens een volkenbond, verneemt de Deutsche Allg. Zeitung van bevoegde zijde, dat de rijksregeering met dat ontwerp niets te maken heeft. Het is het werk van een aantal bekende Duitse rechtsgeleerden.

Dit jaar hebben de Keulenaars zich met het Carnaval niet onbetuigd gelaten. In enkele gevallen liep het naar de meening der Engelsche bezettingsoverheid de spuitgaten uit. Een correspondent van de Temps vertelt van de vermakelijke en afdoende manier, waarop ze daartegen is opgetreden. Een jonge dame in balkleeren werd door een Engelsch gendarme gepakt en op staanden voet veroordeeld, dertig paar schoenen van soldaten te poetsen. Toen ze vroeg, of haar dienstbode die karwei niet mocht opknappen, kreeg ze ten antwoord, dat zij en niet het kamermeisje den verordeningen overtreden had.

Denzelfden avond werden dertig paren naar het bureau van politie geleid, die dansende waren aangehouden. De heeren in rok en verlake schoenen werden veroordeeld, aldus gekleed verschillende boodschappen in de stad te verrichten.

Het Zondagochtendblad had een bericht uit Oldenzaal, volgens hetwelk Hoover, de Amerikaansche voedselbeheerder, naar Berlijn was vertrokken en het vorige Ochtendblad meldde dat hij met een uitgebreiden staf daar was aangekomen. Beide berichten blijken onjuist te zijn geweest. Degene, die te Oldenzaal werd opgemerkt, was een ambtenaar der Amerikaansche levens-middelcommissie en gisteren zou eveneens een lid daarvan waarschijnlijk dezelfde, te Berlijn aankomen.

De Koeln. Zeitung krijgt uit Dresden een tegenpraak van het bericht, volgens hetwelk het lijf van Neuring, den Saksischen minister van oorlog, naar men weet bij een betooging van een woedende drom invaliden en anderen in het water gesmeten en vermoord, zou zijn gevonden en bijgezet.

Engeland.

In de conferentie van de Britsche onafhankelijke arbeiderspartij te Huddersfield is Snowden op scherpe wijze Lloyd George te lijf gegaan. Hij zeide o.a.: nooit te voren in de politieke geschiedenis van dit land is een politicus tot zulk een diepte van laagheid gezonken om in zijn ambt te kunnen blijven. De laagste hartstochten van het volk werden opgeroepen, de meest grove wanvoorsellingen werden gewekt en onmogelijke beloften werden kwistig verstrekt. Het groote deel der liberale partij volgde Lloyd George en „verkoch zijn ziel om zijn zetel te behouden”. Het niet-ervullen van de beloften om Duitschland te laten betalen, den Keizer op te hangen en elken buitenlander er uit te gooien, is sneller gekomen dan werd verwacht. Wellicht heeft niets meer bijgedragen tot den natuurlijke wensch van het land zijn overhaaste keuze van December 11, te niet te doen, dan de flagrante schending van de belofte van den eerste minister ten opzichte van de dienstplicht.

Egypte.

(Van onzen Balkancorrespondent.)

Weenen, 12 April.

Wat gedurende al de vier jaren van den oorlogtoestand den vereenigden pogingen van de Turken en de Duitschers om Egypte in opstand te brengen tegen de Britsche overheersching niet is gelukt, is, nu de oorlog gedaan is, den Engelschen toch overkomen; nu echter grootendeels tengevolge van de door henzelfden gevolgde politiek. Was, wat er nu in Egypte gaande is, drie jaar geleden uitgebroken, het verloop van den oorlog in de Levant zou er dan zonder twijfel zoodanigen nadeeligen invloed voor Engeland en van de geheele Entente van hebben ondergaan dat het haar waarschijnlijk wel toegankelijk zou hebben gemaakt voor het aanvaarden van vredesvoorstellen.

Het onder de tegenwoordige omstandigheden in verzet komen van Egypte tegen het voogdijschap van Groot-Brittanje is gewis voor de regeering te Londen zeer onaangenaam, en, samenvallende met de nederlaag in Zuid-Rusland (de Oekraïne) geleden, welke voor het militaire aanzien van de entente in het Oosten reeds zoo nadeelig is, zal het de stelling der geallieerden in de Levant natuurlijk geen goed doen, en bij de Turken, en evenzeer bij de andere Moslimsche volkeren, de hoop verlevendigen niet volslagen onder het juk der ongeloovigen te komen. Bepaald zullen de Engelschen wel alles in 't werk stellen om den nu uitgebroken opstand in het Nijlland ten spoedigste te onderdrukken, zoodat ook deze poging om Egypte werkelijk onafhankelijk te maken en het te

en wel in het bijzonder Jöns Jonsa, hun president. Zijn persoonlijkheid was een van de merkwaardigste, die wij tijdens onze reis leerden kennen en menigmaal spraken wij over hem en over de diplomatieke wijze, waarop hij een kliniek in Jorm op touw gezet had.

Over het meer en het volk valt niet veel te zeggen. Zij had het veel armer dan de bewoners van Jorm en waren daarom ook niet zoo praatlustig en levendig. Waar zij het meest over spraken, was de nieuwe straatweg, die werd aangelegd van Gäddede door het Guswater en Storwater om, te zijner tijd, verder te worden doorgetrokken tot Ström.

In een ellendige „boerenhoeve” gezeten, spraken wij met hen over een loods naar een Lapplander kamp in het Blåmeergebergte en vertelden toen, dat wij van Håkafor over het benedenste deel van den Karlberg door het bosch hadden geloopt om den nieuwen straatweg naar Gäddede te probeeren. Bij het eerste woord over dien weg begonnen de klaagliederen.

Die weg had ongehoord hooge belastingen over hen gebracht. Juist zouden er in Blåmeer drie huizen bij opbod verkocht worden — voor de belasting, zeide men. Een man bij het Rankameer was genoodzaakt zijn beste koe te verkoopen ter wille van den straatweg. Met veel moeite was het verleden jaar aan medelijdende menschen gelukt dien kreupelen, zieken man een paard te verschaffen en juist zou hem dat ontomen worden, toen de man besloot dan maar liever zijn koe te offeren.

Hij had acht kinderen en nauwelijks een stuk brood in huis.

Vóór den aanleg van den straatweg had hij ongeveer 10 kronen belasting te betalen, nu was dat vierdubbeld.

Een andere man was, dank zij den straatweg, 100 kronen extra aan belasting schuldig, een geweldige extra uitgaaf voor een boer zonder andere verdiensten dan het onbeduidende, dat er overblijft voor boter, kaas en een enkel stuk slachtvee. Sedert verscheidene jaren al had de maatschappij van bouwland geen enkel bosch geveeld in die streek en men weet, wat dat beduidt.

Een derde boer — bij wien wij juist zaten — had ook een knak gekregen door den straatweg. In den vorigen zomer had men van die hoeve 53 dagwerken voor den aanleg van den weg gevorderd, maar, daar hij niemand had om in zijn plaats te sturen en hijzelf, als invalide, niet tot zulk werk in staat was, werd hij voor 2.50 per dag gedebiteerd. Nu zou hem een grooter beslaglegging of bankroet treffen.

Die vervloekte straatweg! Er waren zoo weinig menschen en dorpen in de streek, die de straatweg zou doorkruisen, dat het geen zin had om ter wille van die zaak aan dozijnen arme bergbewoners hanteeren en goed te ontnemen. In den zomer was immers het Vattudal de beste verbindingsweg en in den winter was zijn ijs evengoed als een straatweg. Slechts een klein tijdje in den herfst en in het voorjaar zouden de eigenaars van bosschen en hun inspecteurs — wie liepen er anders rond? — er eenig nut van hebben.

Ja, ja, ja! Wij waren het met hen eens. Straatwegen zijn mooi, maar, als menschen verjaagd worden van hun eigen plekje gronds, dat zij door ingespannen, zwaren arbeid vruchtbaar kregen, of van hun met moeite verworven hoeve — dat is niet mooi.

Wij voelden ons aanmerkelijk verlicht, toen wij het dal onder ons, elke gedachte aan den straatweg achter ons en de ongebaande ruimte van het gebergte vóór ons hadden. In de eerste 14 dagen zouden wij nu geen straatweg meer zien.

Kijk! Daar loopt een kudde rendieren — en zie, daar stijgt de rook op uit een Lapplander tent!